

"Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2015 жылғы 15 қаңтардағы № 21 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2025 жылғы 13 қазандағы № 448 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2025 жылғы 14 қазанда № 37113 болып тіркелді

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы бұйрық 01.01.2027 ж. бастап қолданысқа енгізіледі

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2015 жылғы 15 қаңтардағы № 21 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10261 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

"Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 23 қазандағы № 701 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі туралы ереженің 16-тармағының 65) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**";

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптарына осы бұйрықтың қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өнеркәсіптік қауіпсіздік комитеті:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды;

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялауға жатады.

Қазақстан Республикасының
Төтенше жағдайлар министрі

Ч. Аринов

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрлігі

Қазақстан Республикасының

Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптары (бұдан әрі – Талаптар) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 23 қазандағы № 701 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі туралы ереженің 16-тармағының 65) тармақшасына сәйкес әзірленді және авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптарын белгілейді.

2-тарау. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптары

2. Кәсіби авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына мынадай біліктілік талаптары қойылады:

1) бастапқы аттестаттаудан өткен құтқарушылармен жасақталуы;

2) "Азаматтық қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес арнайы және құтқару техникасымен, авариялық-құтқару және өрт сөндіру жабдығымен, құрал-сайманмен, жарақпен, керек-жарақтармен және материалдармен жарақталуы;

3) тәулік бойы кезекшілік өткеруді, бос ауысымның демалысын, аумақтық полиция органдарымен және қызмет көрсетілетін объектілермен байланысты (телефон, факсимильді, радиобайланыс), жеке құрамды құлақтандыру жүйелерін қамтамасыз ететін үй-жайлардың және жабдықтардың, сондай-ақ авариялық-құтқару қызметінің орналасу схемасына сәйкес мүлік пен белгіленген материалдық құралдар қорына арналған үй-жайдың болуы;

4) авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік беретін оқу-жаттығу базасының болуы.

Ерікті авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына Заңның 25-бабының 5-тармағында көзделген талаптар қойылады.

3. Өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы кәсіби авариялық-құтқару қызметтеріне мынадай біліктілік талаптары қойылады:

1) бастапқы аттестаттаудан өткен құтқарушылармен жасақталуы;

2) меншік құқығында:

ғимараттар мен құрылыстардың мамандандырылған кешені;

шаң-газ талдау зертхана;

орындалатын авариялық-құтқару жұмыстарының ерекшелігін ескере отырып арнайы техника, жабдықтар, аппаратуралар, жарақтар, керек-жарақтар мен құралдардың болуы;

3) осы Талаптарға 1, 2 және 3-қосымшаларға сәйкес меншік құқығында жарақтың болуы:

авариялық-құтқару қызметі мен тау-кен өндіру, көмір, мұнай және газ кәсіпорындарына қызмет көрсететін құралымның оқу-жаттығу полигонының;

оқу шахтасының;

жылуға төзімділікке машықтандыру бойынша кешеннің болуы.

4) өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы уәкілетті орган белгілеген талаптарға сәйкестігі.

Авариялық-құтқару қызметтері
мен құралымдарына қойылатын
біліктілік талаптарына
1-қосымша

Тау-кен өндіру және көмір кәсіпорындарына қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметі мен құралымының оқу-жаттығу полигонын жаратқандыру тізбесі

№ р/с	Жарақ атауы	Өлшем бірлігі	Саны
1.	Қызмет көрсетілетін объектілерде қолданылатын тау-кен қазбаларының тіреуіштері (металл, ағаш және т.б.)	жиынтық	әр түрінен 3
2.	Аралық жалғағыштарды қосуға арналған бұрамасы бар Ø = 100, 125 және 159 мм өртке қарсы құбыр	жиынтық	1
3.	Көлемі 8,0 – 10,0 м ³ суға арналған сыйымдылық	дана	1
4.	Өнімділігі 10,0-20,0 м ³ /сағ су сорғысы	дана	1
5.	Жанғыш сұйықтығы бар өрт ошағын жасауға арналған жалпақ қаңылтыр таба	дана	1
6.	Оқу полигонының схемасы	дана	1
7.	Теренкур, кемінде L = 10,0 см	дана	1
8.	ЖПБ (парашют) орнатуға және ауа көлемін		1

	өлшеуге арналған қазба, кемінде L = 6,0 см	дана	
9.	Темірбетон блоктар мен плиталардан жасалған конструкция	жиынтық	1

Ескертпе. Оқу-жаттығу полигонын 3, 4, 6-позициялар бойынша жарақтау бөлімшенің оқу шахтасымен бірыңғай болуы мүмкін.

Мұнай және газ кәсіпорындарына қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметі мен құралымының оқу-жаттығу полигонын жарақтандыру тізбесі

№ р/с	Жарақ атауы	Өлшем бірлігі	Саны
1.	2.	3.	4.
1.	Бұрғылау қондырғысы	жиынтық	1
2.	Ұңғыманың бұрғыланған оқпаны		1
3.	Ұңғыма сағасында орналасқан шахта		1
4.	Шегендеу бағаналары	метр	Ұңғыманың конструкциясына сәйкес
5.	Бұрғылау бағанасы	метр	10
6.	Бұрғылау қондырғысының шығарылатын көпірлері	жиынтық	1
7.	Саға жабдықтары: бағана басы мен шығарындыға қарсы жабдық жиынтығы	жиынтық	1
8.	Шығарындыға қарсы жабдықты гидравликалық басқару пульті	жиынтық	1
9.	Басу және дроссельдеу блогы	жиынтық	1
10.	Көлемі 10 м3 техникалық суға арналған резервуар немесе сыйымдылық	дана	1
11.	Босатқыш қалқандары бар плашкалық превенторларды қолмен басқару тұтқасы	дана	1
12.	Шығарындыға қарсы жабдықтың шығару желілері	жиынтық	1
13.	Басқару кілті бар шар қраны	жиынтық	1
14.	Ашуға арналған аспабы бар қайтарма клапан	жиынтық	1

15.	Жарықпен және дыбыспен беретін құлақтандыру сигнал жүйесі	жиынтық	1
16.	Желдің бағытын анықтауға арналған құрылғы (конус, флюгер)	дана	1
17.	Өрт сөндіру құралдары	жиынтық	1
18.	Су беруге арналған сорғы	дана	1
19.	Ауа компрессоры	дана	1
20.	Бұрғылау, сағалық және шығарындыға қарсы, қосалқы жабдық элементтері көрсетілген оқу бұрғылау полигонының орналасу схемасы	дана	1
21.	Авариялық қор қоймасы: стандартты емес авариялық жабдықтың жиынтықтары	жиынтық	15
22.	Сағалық және шығарындыға қарсы жабдықты сығымдауға арналған стенд	жиынтық	1
23.	Темір кескіш және темір өңдеуші станоктары бар жөндеу цехы	жиынтық	1
24.	Шығарындыға қарсы жабдықтың жиынтықтары: қызмет көрсетілетін объектілерде қолданылатын әмбебап және сағалық төрт тармағы бар плашкалық превенторлар	жиынтық	1
25.	НГ-50 қондырғысы (шығарындыға қарсы жабдықтың жиынтығын авариялық ұңғыма сағасына тасығыш)	жиынтық	1
26.	Жанып жатқан ашық атқыламаны жоюға ұқсас қимылға арналған оқу алаңы	жиынтық	1
27.	Шығарындыға қарсы жабдықты қысымдағы ұңғыма сағасына бұруға ұқсас қимылға арналған оқу алаңы	жиынтық	1

28.	Қысымдағы құбырды бұрғылауға ұқсас қимылға арналған оқу алаңы	жиынтық	1
29.	Шегендеу бағаналарын кесуге ұқсас қимылға арналған оқу алаңы	жиынтық	1
30.	Құтқарушылардың дене ж ә н е моральдық-психологиялық дайындықтарын тәжірибелік сынауды жүргізуге арналған оқу-тренажерлық кешен	жиынтық	1
31.	Өрт сөндіру құралдары	жиынтық	1
32.	Оқу полигонының схемасы	дана	2

Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарына қойылатын біліктілік талаптарына
2-қосымша

Оқу шахтасын жарақтандыру тізбесі

№ р/с	Жарақ атауы	Өлшем бірлігі	Саны
1.	2.	3.	4.
1.	Авариялық сигнализация қоңырауы	дана	1
2.	Кезекшімен байланысуға арналған телефон (шахталық телефон аппараты)	дана	1
3.	Қызмет көрсетілетін объектілерде қолданылатын металл тіреуіш	жақтау	5
4.	Тіреу жақтауларын орнатуға арналған ағаш бағаналар	жақтау	10
5.	Бетонит (қож-блок)	дана	100
6.	Құм	м3	1
7.	Құрылыс ерітіндісін дайындауға арналған сыйымдылық	дана	1
8.	Қазбалар бойынша жүргізілген Ø = 100, 125, 159 мм өртке қарсы құбыр	жиынтық	1
	Гидроқақпасы бар		

9.	Ø = 100 немесе 150 мм су әкететін құбыр	дана	1
10.	Диаметрі 35-40 мм және сынамаларды алуға арналған бұрмасы бар ауадан сынамалар алуға арналған құбыр	дана	1
11.	Ойық құбырлар секциясы , біреуінің қақпағы бар	дана	4
12.	Іске қосу аппаратурасы бар оқу шахтасын желдету желдеткіші	жиынтық	1
13.	Іске қосу аппаратурасы бар тұйық қазбаны жергілікті желдету желдеткіші	жиынтық	1
14.	Қимасы 0,8 х 1,0 м2 ұзындығы кемінде 10 метр теренкур	дана	1
15.	Шегелер (100-120 мм)	килограмм	3
16.	Құрылыс тоғындары	дана	30
17.	Саны оқу шахтасы жағдайында екі қатарлы бөгеттерді тұрғызуды қамтамасыз ете алатын шаршы қималы (16 х 16 см немесе 18 х 18 см) ағаш қырлы бөренелер	жиынтық	1
18.	Түтін жіберуге арналған құрылғы	дана	1
19.	Арнайы дайындыққа арналған динамометрлері (6 данадан аз емес) және калорифері бар жылу камерасы	жиынтық	1
20.	+100°C дейінгі қалыпты термометр	дана	1
21.	Психрометр	дана	1
22.	Ілуге арналған арқаны бар ЖМБ-ға арналған, ұзындығы 20 м желдету құбыры	дана	1
23.	Өнімділігі 5 м3/сағ ауа компрессоры	дана	1
24.	Көлемі 8-10 м3 суға арналған сыйымдылық (өртке қарсы резервуар)	дана	1

25.	Өнімділігі 10-20 м3/сағ өртке қарсы құбырға су беруге арналған сорғы	дана	1
26.	Ауа көлемін анықтауға арналған өлшеу станциясы	дана	1
27.	Қазбалар, техникалық құрылыстар, электр желілері, іске қосу аппаратурасы мен жабдығы көрсетілген оқу-жаттығу кешенінің схемасы	дана	1
28.	Өрт сөндіру құралдары	жиынтық	1
29.	Оқу шахтасының аварияларын жою жоспары	жиынтық	1

Авариялық-құтқару қызметтері
мен құралымдарына қойылатын
біліктілік талаптарына
3-қосымша

Жылуға төзімділікке машықтандыру бойынша кешен

1. Жылуға төзімділікке машықтандыру бойынша кешен кемінде екі үй-жайдан тұруы қажет:

- 1) жылуға төзімділікке жаттығу жүргізуге арналған үй-жай;
- 2) медициналық қызметкерге арналған үй-жай.

2. Жылуға төзімділікке жаттығу жүргізуге арналған үй-жайда мынадай жарақтар болуы қажет:

- 1) +150°C дейінгі қалыпты термометр, саны 1 дана;
- 2) психрометр, саны 1 дана;
- 3) шашыратқышы бар (құрғақ сап) Ø = 50 мм өртке қарсы құбыр, саны 1 жиынтық.